

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 20C/16/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8016200165
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Koman
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2019:8016200165.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudcom JUDr. Petrom Komanom, v právnej veci žalobcov 1/ rade Ing. Y. R., nar. XX.X.XXXX, bytom J. č. XX, R., v 2/ rade N.. T. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. č. XXX/XX, X., v 3/ rade N.. T. I., nar. X.X.XXXX, bytom B. L., P. O., v 4/ rade T.. J. L., nar. XX.X.XXXX, bytom Ul. P. č. XXXX/X, L., v 5/ rade T. U., nar. X.X.XXXX, bytom J. č. XX, R., v 6/ rade Y. P., nar. X.X.XXXX, bytom U. č. XXXX/XX, L. a v 7/ rade Y.. L. D., nar. X.X.XXXX, bytom L. č. E./X, Poprad, všetci zastúpení JUDr. Štefanom Kseňákom, advokátom so sídlom Košice, Park Angelinum 4, IČO: 37 871 048, proti žalovanému Poľovnícka spoločnosť Gerlach Batizovce, so sídlom ul. Štúrova č. 61 /27, Batizovce, IČO: 42 238 099, zastúpený Mgr. Marekom Tauberom, advokátom so sídlom Hviezdoslavova 11, Spišská Nová Ves, IČO: 42 321 808, v spore o preskúmanie zákonnosti uznesení členskej schôdze Poľovníckej spoločnosti Gerlach Batizovce č. 06/2016,07/2016 a 08/2016 zo dňa 5. januára 2016 s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e uznesenie členskej schôdze PS Gerlach Batizovce č. 06/2016, 07/2016 a 08/2016 zo dňa 5. januára 2016 vo vzťahu k žalobcom v 1. až 6. rade.

II. Z a s t a v u j e konanie o žalobe žalobcu v 7. rade.

III. Žalobcovia v 1/ až 6/ rade majú voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na Krajský súd Prešov dňa 8.3.2016 sa žalobcovia domáhali zrušenia uznesení členskej schôdze žalovaného č. 06/2016, 07/2016 a 08/2016 zo dňa 5.1.2016 a náhrady trov konania. Podanú žalobu odôvodnili tým, že žalovaný žalobcom v 1. až 6. rade doručil listy zo dňa 15.01.2016, v ktorých žalobcom oznámil uznesenia členskej schôdze zo dňa 5.1.2016, schválené na návrh výboru žalovaného, pričom uvedenými uzneseniami mali byť schválené výsledkov aktivity členov PS v roku 2015 a priradenie žalobcov z riadnych členov žalovaného na čestných členov žalovaného a ich ďalšie pôsobenie u žalovaného.

Žalovaný sa v oznámení odvolával na § 5 ods. 5 stanov Poľovníckej spoločnosti Gerlach Batizovce (PSGB) a podkladom pre uvedené uznesenia malo byť hodnotenie aktivity členov u žalovaného, na základe ktorého žalobca v 1/ rade získal 0 bodov, žalobca v 2/ rade získal 0 bodov, žalobca v 3/ rade získal 5 bodov, žalobca v 4/ rade získal 46 bodov, žalobca v 5/ rade získal 20 bodov a žalobca v 6/ rade získal 27 bodov. Hodnotenie malo byť vykonané podľa domáceho poriadku a mali byť hodnotené aktivity členov ako napr. stavba posedu, účasť na členských schôdzach, ochranné služby a pod. Súčasne má hodnotenie obsahovať výroky žalobcov, ktorými údajne znevažovali výbor žalovaného, jeho status, ako aj výsledky, za ktoré výbor žalobcom strhol postupne väčšinu či všetky body. Od doručenia hodnotenia žalobcom nebol umožnený výkon práv riadneho člena vyplývajúci zo stanov, predovšetkým § 6 ods. 1 Stanov, ale len výkon práv čestného člena vyplývajúci z čl. 5 ods. 2 Stanov, pričom členstvo

v PS môže byť riadne a čestné. Riadni členovia majú právo voliť a zúčastňovať sa hlasovania s hlasom rozhodujúcim, majú všetky práva a povinnosti vyplývajúce z práva poľovníctva a organizačných predpisov PS. Čestné členstvo je bez záväzných povinností a má obmedzené práva, konkrétna úprava povinností a práv je uvedená v Domácom poriadku.

Žalobcovia v 1/ až 6/ rade namietali, že uznesenia Poľovníckej spoločnosti Gerlach Batizovce č. 06/2016 až 08/2016 z 05.01.2016 sú nezákonné a uviedli, že majú dlhšiu dobu kritický postoj k činnosti žalovaného, osobitne členov výboru a svoj postoj prezentujú aj na schôdkach žalovaného v rámci hlasovania o prijímaných rozhodnutiach a pod. Zdôraznili, že právo združovať sa, ktoré je žalobcom dané, najmä čl. 29 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je právo, ktoré vyrastá z demokratickej platformy slovenského právneho poriadku a využitím tohto práva nezaniká právo žalobcom na slobodu prejavu, ktoré je žalobcom dané čl. 26 Ústavy Slovenskej republiky. Konštatovali, že žalovaný je osobou odlišnou od subjektov, ktoré sa v ňom združujú, pričom tieto subjekty môžu mať a samozrejme aj nezriedka majú rôzny pohľad na činnosť žalovaného, teda predovšetkým na činnosť jeho orgánov. Princíp pluralizmu sa týka aj činnosti žalovaného a tiež aj vnútorného spolkového života žalovaného.

Argumentovali tým, že z dôvodu závažnosti a dosahu na základné práva žalobcov poukazujú na skutočnosť, ako sa žalovaný vyrovnal so svojimi kritikmi - žalobcami v 1/ až 6/ rade a tiež aj so žalobcom v 7/ rade a poukázali na už vyššie citované listiny z administratívneho spisu žalovaného. Žalobcom nie je zrejme, prečo žalovaný zvolil takýto nezvykle obradný spôsob vyjadrovania. Nevedno, čo možno rozumieť pod urazením statusu poľovníckej spoločnosti, čo rozumieť pod rozvracaním jednoty spoločnosti, čo vlastne mali žalobcovia v 1/ až 6/ rade vykonať v priebehu roka 2015 organizovane v skupine 7 členov PSGB.

Žalobcovia namietali, že negatívne bodovanie si vytvoril žalovaný svojvoľne, zrejme len fantazijným spôsobom, ktorý je dokonca v rozpore so zásadami sčítania a odčítania celých čísel. Žalobca v 2/ rade tak získal 117 bodov a potom mu bolo (nie ako výsledok disciplinárneho konania) v rámci hodnotenia aktivity za to, že tvrdením znevážil výsledok uznesenia ustanovujúcej schôdze a pod. odpočítaných 20 bodov, za kritiku činnosti výboru žalovaného -15 bodov, za návrh po novej ustanovujúcej schôdzi -20 bodov, za hodnotiaci úsudok a hoci PS je polovojenská organizácia, ktorý odráža to, že poľovnícka spoločnosť je združenie osôb často majúcich zbraň, čo znamená, že v takejto spoločnosti musí byť pri nakladaní so zbraňami vysoká miera disciplíny, tak za hodnotiaci úsudok, že poľovnícka spoločnosť je polovojenská organizácia -15 bodov. Je otázne, koľko bodov by strhol žalovaný žalobcovi v 2/ rade, ak by tento bol prirovnal poľovnícku spoločnosť priamo k vojenskej organizácii. Takýto názor rozhodne nemôže hrubo uraziť status poľovníckej spoločnosti. Za činnosť v skupine 7 členov (Organizované pokusy o zneváženie výboru a celej spoločnosti) -20 bodov. Ak žalovaný tvrdí, že žalobca v 2/ rade svoje útoky zameriaval na zneváženie najaktívnejších členov hrubým ohováraním, je povinný predložiť rozhodnutie súdu alebo aspoň správneho orgánu, ktorý by žalobcu v 2/ rade za takéto niečo postihol a za požiadavku o zvolanie ustanovujúcej členskej schôdze bolo žalobcovi v 2/ rade odpočítaných 15 bodov. Za narušovanie medziľudských vzťahov -10 bodov. Toto tvrdenie je podľa názoru žalobcov okrem iného hrubo zasahujúce do integrity žalobcu v 2/ rade. Za neplnenie rozhodnutia výboru - 10 bodov, pritom neexistuje žiadne rozhodnutie v disciplinárnom konaní, o ktoré by sa dalo konštatovanie neplnenia rozhodnutia oprieť. K získaným plusovým 117 bodov tak priradil žalovaný -125 bodov, teda od 117 odpočítal 125 bodov a vyšiel mu výsledok 0 bodov a týchto 0 bodov priradil k hodnoteniu žalobcu v 2/ rade.

Žalobcovia namietali, že nejestvuje žiadne rozhodnutie orgánu verejnej moci, žeby bol niekto zo žalobcov niekoho hrubo ohovoril. Žalovaný tak vynáša súdy, ktoré sú spôsobilé nemalou mierou poškodiť žalobcov a prijatím napadnutých uznesení žalobcov aj priamo poškodzujú. Nie je zrejme, ako možno uraziť status poľovníckej spoločnosti, to by zrejme nevedel definovať ani sám žalovaný. Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky sa Slovenská republika neviaže na žiadnu ideológiu ani na náboženstvo a nejestvuje žiadne rozhodnutie disciplinárnej povahy, žeby sa boli žalobcovia dopustili voči žalovaného alebo ktoréhokolvek jeho členovi disciplinárneho deliktu. Podobne z veľkej časti identicky sa hodnotenie vzťahuje aj na ostatných žalobcov.

Žalobcovia uviedli, že žalovaný, ktorý má približne 21 členov, sa vyrovnal so 6 členmi (žalobcami v 1/ až 6/ rade), ktorí tvoria takmer 30% jeho členskej základne tak, že im protiprávne strhol body a na základe toho ich preradil z riadnych členov na čestných členov, a to po nezrozumiteľnom a svojvoľnom strhávaní bodov, tak žalovaný preradil tých, čo v organizovanej skupine 7 členov rozvracali jednotu spoločnosti, absurdne za čestných členov. Žalobcom v 1/ až 6/ rade sa tak upiera právo riadne poľovať, teda poľovné právo, ktoré je verejným právom. Vo vzťahu k žalobcovi v 7/ rade bolo namietané, že toho žalovaný na členskú schôdzu dňa 5.1.2016 ani len nepustil, a to napriek tomu, že žalobca v 7/ rade podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia a súd mu vyhovel a žalobca v 7/ rade prišiel

na schôdzu a preukázal sa uznesením o nariadení predbežného opatrenia, pričom toto uznesenie bolo žalobcovi v 7/ rade doručené 16.12.2015, teda v tom istom čase malo byť doručené aj žalovanému. Napadnuté uznesenia tak okrem dôvodov uvedených u žalobcov v 1/ až 6/ rade trpia tou nezákonnosťou, že žalovaný priamo uprel právo vykonávať členské práva žalovaného žalobcovi v 7/ rade.

Žalobcovia ďalej citovali čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a argumentovali, že podľa zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov § 32 ods. 1 na účely tohto zákona sa poľovníckou organizáciou rozumie právnická osoba zriadená podľa tohto zákona, ktorá a/ je organizáciou, ktorá nie je založená na účel dosiahnutia zisku, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovných lístkov a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovanie oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva, b/ má sídlo na území Slovenskej republiky, c/ je zapísaná v centrálnom registri, ktorý vedie ministerstvo, d/ riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Ďalej žalobcovia poukázali na to, že podľa § 79 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z.z. na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak. V ďalšej časti žaloby žalobcovia namietali porušenie základných pravidiel správneho konania upravených zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní a to §3 ods. 1, 2, 6, 7. Konštatovali, že žalovaný je poľovníckou organizáciou, ktorá vznikla registráciou podľa zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 41 os. 4 citovaného zákona základnú organizačnú jednotku slovenskej poľovníckej komory plniacu úlohy na úseku poľovníctva vyplývajúce jej z príslušných právnych predpisov, stanov komory, ako aj z vlastných stanov je zrejmé, že činnosť tejto organizácie podlieha dozoru štátnych orgánov a jej postupy a rozhodnutia aj prieskumu podľa piatej časti O.s.p..

Ďalej dôvodili, že predmetné uznesenia žalovaného prijaté na členskej schôdzi nie sú formálne označené ako rozhodnutia podľa ich obsahu a účelu, keďže sa nimi rozhoduje o právach a povinnostiach žalobcov v oblasti verejnej správy a majú značný dosah aj na ich základné práva a slobody, predovšetkým na jeho právo združovať sa, ktoré je zaručené čl. 29 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 20 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 11 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, aj s odkazom na § 79 ods. 1 zákona č. 274/2009 Z.z., o rozhodnutia podľa ich obsahu nepochybne ide. Žalobcovia ďalej namietali, že podľa ich názoru uvedeným postupom a rozhodnutiami žalovaného došlo k porušeniu mnohých zákonných ustanovení, pričom tieto sú v rozpore s elementárnymi zásadami správneho konania a základnými právami žalobcov a konštatovali, že postupom žalovaného došlo k porušeniu základných zásad správneho konania podľa § 3 ods. 2 a ods. 2 a 3 Správneho poriadku, pretože z nimi popísaného stavu je zrejmé, že žalovaný absolútne opomenul základné zásady správneho konania, predovšetkým povinnosť postupovať v úzkej súčinnosti so žalobcami ako účastníkmi konania, ako aj povinnosť rozhodovať na základe spoľahlivo zisteného stavu veci. Celý postup a rozhodnutia žalovaného boli v zásade len prejavom jeho svojvôle, bez rešpektovania akýchkoľvek základných princípov spravodlivého procesu. Je podľa žalobcov zrejmé, že zástupcovia žalovaného, resp. jeho vedenie, teda najmä vedenie výboru a dozornej rady zneužívajú svoje práva, ako aj právo členskej schôdze žalovaného na postihovanie názorových oponentov, čo ospravedlňuje tým, že ide údajne o činnosť a výroky škodiace žalovanému a zhoršujúce jeho povest' v okolí. Pritom tieto osoby, okrem iného aj žalobcovia, v zásade len slobodne vyjadrili a vyjadrujú svoje postoje a názory k otázkam fungovania a vývoja žalovaného, resp. používajú dostupné právne prostriedky priznané príslušnými právnymi predpismi.

Súčasne namietali, že došlo k porušeniu povinnosti upovedomiť žalobcov o začatí konania. Ide teda o porušenie § 18 ods. 3 Zákona o správnom konaní, podľa ktorého o začatí konania správny orgán upovedomí všetkých známych účastníkov konania; ak mu účastníci konania alebo ich pobyt nie sú známi, alebo pokiaľ to ustanovuje osobitný zákon, upovedomí ich o začatí konania verejnou vyhláškou. Žalobcovia dôvodili, že účelom tohto ustanovenia je predchádzať v praxi situácii, že sa bude rozhodovať o práve, právom chránenom záujme alebo povinnosti osoby bez tejto osoby. Za takýto úkon možno považovať doručenie prvej písomnosti účastníkovi konania, ktorá však súčasne obsahuje upovedomenie o začatí konania. Z upovedomenia o začatí konania musí byť zrejmé, ktorý správny orgán začína správne konanie, v akej veci a čo sa navrhuje. Žalobcovia sa však o samotnom konaní dozvedeli až s časovým odstupom po rozhodnutí žalovaného a to len formou akéhosi oznámenia datovaného 15.1.2016, ktoré nemá charakter rozhodnutia.

Ďalšou námietkou je, že žalovaný porušil povinnosť presne a úplne zistiť skutočný stav veci, zaobstarat' si za tým účelom príslušné podklady a umožniť účastníkovi vyjadriť sa k jeho podkladom pre rozhodnutie, prípadne navrhnúť jeho doplnenie a to porušením § 32 ods. 1, podľa ktorého správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie,

prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podľa § 33 ods. 1 účastník konania a zúčastnená osoba má právo na navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej obhliadke a § 33 ods. 2 správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu a spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Akcentovali, že bolo povinnosťou žalovaného ako správneho orgánu, aby zistil všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie a tak doplnil podklad pre rozhodovanie do tej miery, aby bol spoľahlivým základom pre jeho rozhodovanie. Presné a úplné zistenie skutočného stavu veci znamená, že je jednak nevyhnutné vykonať všetky šetrenia, potrebné na objasnenie rozhodujúcich skutočností a pre posúdenie veci, jednak zabezpečiť, aby skutkové zistenia odvodené z vykonaných vyšetrení zodpovedali skutočnosti. Ďalej žalobcovia argumentovali, že možnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia a spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, vyjadruje zákonný nárok účastníka konania, aby mu výsledky konania boli dané na vedomie. Za porušenie ustanovenia § 32 ods. 2 Správneho poriadku treba považovať situáciu, keď sa osoba dozvedela napr. o vykonaných dôkazoch a z odôvodnenia rozhodnutia vo veci samej. V súlade so zákonom je taká prax, aby správny orgán písomne vyzval osobu, aby sa vyjadrila k podkladom a k spôsobu ich zistenia pred vydaním rozhodnutia a súčasne jej určí primeranú lehotu na vyjadrenie. Z priložených podkladov je zrejmé, že žalovaný sa nepokúsil zistiť skutočný stav veci, teda obstaráť všetky potrebné podklady a vyjadrenia, predovšetkým vyjadrenie žalobcov k inkriminovaným skutočnostiam a jediným podkladom, na základe ktorého členská schôdza prijala predmetné uznesenia, boli uvedené hodnotenia aktivity členov výborom žalovaného zo dňa 5.1.2016. Navyše žalobcovia v 1/ až 7/ rade nedostali žiadnu možnosť vyjadriť k tomuto podkladu, namietať ho, prípadne navrhnúť ďalšie dôkazy, hoci im podľa citovaných ustanovení toto právo jednoznačne prislúchalo.

Žalobcovia namietali, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu § 47 ods. 1, 3 a 5 Zákona o správnom konaní, to znamená absencia náležitosti rozhodnutia, ktoré ustanovenia citovali. Dôvodili, že podľa ustálenej judikatúry rozhodnutie, ktorému chýbajú základné náležitosti, je rozhodnutím nepreskúmateľným a súd ho zruší bez ohľadu na námietky uvedené v žalobe. Vzhľadom k tomu, že samotné rozhodnutia, uznesenia členskej schôdzy žalovaného neboli žalobcom v 1/ až 7/ rade vlastne ani doručené, na čo poukazujú, dozvedeli sa o nich až z oznámenia žalovaného zo dňa 15.1.2016, majú žalobcovia dôvodné pochybnosti, že tieto ani v hrubých rysoch nespĺňali zákonom predpísané náležitosti, ktoré musia spĺňať v zásade všetky rozhodnutia vydané v správnom konaní bez ohľadu na ich podobu a označenie.

Žalobcovia konštatovali, že už aj v minulosti videli rozhodnutia - uznesenia žalovaného, ktoré však obsahujú strohé konštatovanie určitej skutočnosti, bez náležitého označenia osôb, ktorých sa týkajú, bez akéhokoľvek rozdelenia na výrok, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku a bez riadneho odôvodnenia podľa § 47 ods. 3 Zákona o správnom konaní. Ďalej vytýkali žalovanému, že došlo k porušeniu § 51 ods. 1 Zákona o správnom konaní, neboli doručené žalobcom, pričom rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia, ak zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je deň jeho oznámenia. Právnym dôsledkom oznámenia rozhodnutia je, že rozhodnutie sa považuje za vydané, pričom okrem toho oznámenie umožňuje určiť aj okamih jeho právoplatnosti a vykonateľnosti. Doručené oznámenie zo dňa 15.1.2016, v ktorom žalovaný len stroho konštatuje, že boli prijaté rozhodnutia - uznesenia s uvedeným obsahom a pripája hodnotenie žalobcov za rok 2015, však nemožno za žiadnych okolností považovať za doručenie rozhodnutia.

Ďalšou námietkou nezákonnosti je, že rozhodnutie o statuse žalobcov v 1/ až 6/ rade so spätnými účinkami, t.j. ku dňu 1.1.2016, a to ich preradenie z riadnych členov za čestných členov uznesením č. 07/2016 došlo k zmene právneho statusu žalobcov u žalovaného, nemohlo ísť o rozhodnutie so spätnými účinkami, teda k dňu 1.1.2016 ako to prezentuje žalovaný. Rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti, môžu mať len účinky ex nunc, t.j. do budúcnosti od momentu rozhodnutia. Žalovaný tým, že rozhodol o preradení žalobcu na schôdzu konanej dňa 5.1.2016 ku dňu 1.1.2016, jednak vytvoril stav právnej neistoty, pretože žalobcovia sa ešte dňa 5.1.2016 zúčastnili na členskej schôdzi ako riadni členovia a riadne hlasovali, čo by malo za následok aj neplatnosť takto prijatých uznesení - rozhodnutí členskej schôdzy a zároveň by preradenie k tomuto dátumu nemalo absolútne žiadne odôvodnenie, keďže aj samotné hodnotenie členov za rok 2015 výborom PSGB bolo uskutočnené až dňa 5.1.2016. Vo vzťahu k žalobcovi v 7/ rade tomu boli rovno upreté práva rozhodovať na členskej schôdzi dňa 5.1.2016.

Nakoľko sa žalobcovia domnievajú, že žalovaný svojvoľne porušil ich práva riadnych členov, domáhajú sa zrušenia predmetných uznesení, ktoré im znemožňujú riadny výkon členských práv.

2. Žalovaný, resp. právny zástupca žalovaného sa k veci vyjadril v písomnom podaní zo dňa 22.4.2016 tak, že poprel žalobné tvrdenia žalobcov a navrhol žalobu zamietnuť. Žalobu považuje za podanú predčasne a na nepríslušný orgán (pôvodne Krajský súd Prešov), pretože podľa názoru žalovaného napádané uznesenia členskej schôdze nie sú rozhodnutím správneho orgánu. Ide o rozhodnutie týkajúce sa výlučne vnútorných náležitostí občianskeho združenia a týkajúce sa vnútorných úloh a nie úloh poľovníckej spoločnosti na úseku ochrany prírody a krajiny, kde by bolo možné hovoriť o správnom konaní a správnych rozhodnutiach. Pokiaľ by bolo pripustené, že tieto rozhodnutia zasahujú do týchto povinností na úseku poľovníctva a ochrany krajiny v rámci správneho súdneho konania, je možné preskúmať iba právoplatné rozhodnutia druhostupňového správneho orgánu. Druhostupňovým správnym orgánom pri poľovníckej spoločnosti je Okresný úrad v Poprade. Pokiaľ teda žalobcovia tvrdili, že napadnuté uznesenia členskej schôdze sa týkajú práv a povinností na úseku verejnej správy a samosprávy, a že teda ide o správne rozhodnutia odvolacím orgánom na preskúmanie týchto rozhodnutí je okresný úrad. Až po rozhodnutí okresného úradu je možné sa obrátiť na súd so žiadosťou o preskúmanie týchto rozhodnutí podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Keďže tento postup zo strany žalobcov nebol dodržaný, navrhuje žalovaný konanie zastaviť, keďže táto minimálne v tomto štádiu konania nepatrí do vecnej príslušnosti súdov.

Žalovaný sa k predmetu žaloby vyjadril tak, že Poľovnícka spoločnosť Gerlach Batizovce bola zaregistrovaná 31.10.2012. Do konca roku 2012 bola poľovníckou organizáciou bez revíru. Prijatí boli ďalší členovia, medzi nimi aj žalobcovia. Bol doplnený výbor a 2.1.2013 bol prenajatý poľovný revír Gerlach na 10 rokov. V júni 2013 sa po členskej schôdzi bez predošlého oznámenia vzdal členstva a s tým aj funkcie predsedu PSGB MUDr. L.. V tom čase bol zaregistrovaný „podtatranský ochranný a poľovnícky spolok v Gerlachove“, ako samostatná poľovnícka spoločnosť v zmysle zákona č. 274/2009 Z.z. Členmi spolku sa okrem iných stali aj žalobcovia. V júli 2013 podal žalobca podnet na Okresnú prokuratúru v Poprade proti PSGB, kde žiadal zrušiť registráciu PSGB pre neústavnosť stanov. Z toho jednoznačne vyplýva, že menovaní členovia PSGB vyvíjali činnosť v inej organizácii, ktorá je v strete záujmov s ich členstvom v PSGB, lebo ako členovia PSGB sa snažili o jej zrušenie. Zrušením PSGB by sa stala zmluva o prenájme poľovného revíru neplatná a revír by zostal voľný. Na to mali členovia POPSG pripravené zmluvy o budúcej zmluve s časťou vlastníkov poľovného revíru Gerlachov. Tieto plány im nevyšli, preto podnikali kroky na rozdelenie revíru a PSGB. Ani to im nevyšlo. Výbor PSGB túto nepríjemnú situáciu riešil dohodou, bez akýchkoľvek sankcií a žalobcovia prisľúbili, že už nebudú vyvíjať činnosť proti PSGB. Žalovaný dúfal, že ten kto sa pomýli, svoj omyl prizná a oľutuje, môže byť kvalitným členom. Skutočnosť je však úplne iná. Žalobcovia sa znovu pustili do nežiadúcej aktivity, ale už organizovane. Na základe tejto aktivity proti záujmom PSGB boli bratia Gašperovci v roku 2014 preradení za čestných členov, kde mali obmedzené práva a menšiu možnosť škodiť PSGB. Podali žalobu na súd. Členská schôdza PSGB v snahe vyhnúť sa súdnemu riešeniu schválila vyriešiť vec mimosúdnou dohodou. Bolo im vrátené riadne členstvo, pričom sľúbili, že s aktivitou proti PSGB prestanú. V roku 2015 boli títo členovia mimoriadne aktívni vo svojej činnosti proti PSGB a jej výboru. Snažili sa napádať jednotlivých členov výboru. Podali päť podnetov na OÚ Poprad odbor pozemkový a lesný k vykonaniu štátneho dozoru pre nesprávne rozhodnutia PSGB. Provokovali výbor neštandardnými požiadavkami a keď im nebolo vyhovené sťažovali sa až na ministerstvo. Stálo to veľa námahy, peňazí a najviac utrpeli medziľudské vzťahy v PSGB. Z uvedeného má žalovaný za to, že žalobcovia konajú cieľavedome, organizovane v sedemčlennej skupine a tak sa stávajú hrozbou pre ďalšie fungovanie PSGB. Výbor, pokiaľ je zodpovedný, musí zastaviť ich zábery a chrániť záujem väčšiny členov, ako aj PSGB. PSGB riadi svoju činnosť podľa stanov a počas tri a pol ročného trvania nemala žiadne nedostatky v poľovníckom plánovaní a hospodárení. Stanovy PSGB dostal v písomnej forme každý člen a na podpisovom dokumente potvrdil, že s nimi súhlasí. V Stanovách §3 ods. 10 a § 17 ods. 2 je uvedené, že PS vypracuje interné predpisy - poriadky na zabezpečenie plnenia úloh vyplývajúcich z týchto stanov. Na základe toho bol vypracovaný „Domáci poriadok PSGB“, ktorý bol schválený členskou schôdzou 16.3.2013. Postupne boli k DP schválené jednotlivé dodatky a prílohy. Tieto dokumenty dostal každý člen v písomnej forme. Často sa stáva, že títo problematickí členovia- žalobcovia odmietnu prevziať a podpísať prevzatie dokumentu, alebo prezenčnej listiny. Každý dokument, ktorý schváli členská schôdza je dostatočne vysvetlený, členovia vedia, ako môžu jednotlivé ustanovenia využívať a čo sú povinní plniť. Domáci poriadok PSGB sa iba málo líši od poriadku, s ktorým všetci žili a pracovali 20 rokov v bývalom poľovníckom združení Gerlach.

Čo sa týka hodnotenia členov, podľa žalovaného žaloba je písaná tak, že budí dojem, ako by sa hodnotení dozvedeli výsledok svojej aktivity až v ďalšom roku a nemali sa možnosť odvolať. Aktivitu členov je výbor povinný evidovať počas kalendárneho roku. Schôdze výboru sú raz mesačne a na každej schôdzi je bod „schvaľovanie bodov do aktivity členov“. Schválené body sú zapísané v zápisniciach z

výborových schôdzí. Prvotnú evidenciu bodov vedie poľovný hospodár a tá je sprístupnená všetkým členom počas celého roka. Členovia sa môžu počas celého roka odvolávať k nesprávnemu hodnoteniu. Pri niektorých činnostiach je oznámený e-mailom termín odvolania, aby mohla byť vykonaná prípadná oprava (napr. dodávka množstva sena by sa nemohla preveriť, keby zver už krmivo skonzumovala). Všetci žalobcovia to veľmi dobre vedia, dôkazom toho je, že namiesto odvolania voči hodnoteniu vpisovali a škrtili do zverejnenej prvotnej evidencie, čím ju znehodnotili. Nerešpektovali ani výzvu výboru, a preto ich konanie bolo ohodnotené záporne za neplnenie nariadenia výboru. Pred koncom roka boli e-mailom vyzvaní všetci členovia, aby si prekontrolovali dosiahnuté body a podali prípadné odvolanie do 31.12.2015. Podané odvolania výbor predložil členskej schôdzi 5.1.2016. Členská schôdza odvolania zamietla, ako nedôvodné. Na členskú schôdzu 5.1.2016 žalobcovia prišli, podpísali prezenčnú listinu, ale po zahájení opustili organizovane miestnosť bez udania dôvodu. Výbor ich emailom požiadal o vysvetlenie dôvodu. Odpovedali, že z dôvodu nepovolenia vstupu žalobcu v 6/ rade, ktorému žalovaný odoprel účasť na schôdzi, a to napriek tomu, že žalobca predložil uznesenie o nariadení predbežného opatrenia vydané Okresným súdom Poprad. Podľa žalovaného žalobca v 6/ rade nebol na schôdzu pozvaný, lebo jeho členstvo v PSGB na základe predbežného opatrenia okresného súdu v Poprade nadobudlo platnosť až po prevzatí zásielky žalovaným, t.j. 7.1.2016. Podľa žalovaného výbor PSGB zodpovedne a v súlade so Stanovami v roku 2015 viedol evidenciu aktivity členov. Počas hodnoteného obdobia mal každý člen možnosť sledovať stav a spôsob pridelovania bodov celej spoločnosti. K pridelovaným bodom mal každý právo sa odvolať prostredníctvom výboru na členskú schôdzu, alebo priamo dozornej rade PSGB. Odvolania podané v stanovenej dobe výbor predložil členskej schôdzi a tá s konečnou platnosťou rozhodla. Konečné hodnotenie aktivity bolo na členskej schôdzi 5.1.2016. Každý člen bol na túto schôdzu pozvaný pozvánkou odoslanou 10 dní vopred, s uvedením programu. Nepřítomným členom boli výsledky aktivity a rozhodnutie členskej schôdze odoslané doporučenou zásielkou. Členom, ktorým vzniklo čestné členstvo bolo odoslané 15.1.2016 - ich hodnotenie, rozpis bodov v jednotlivých činnostiach za r. 2015, vznik čestného členstva, popis ďalšieho pôsobenia v PSGB. Povolenie na lov zveri im bolo ponechané až do ukončenia platnosti t.j. do 31.3.2016.

Výpočet bodov za uplynulý rok je v súlade s domácim poriadkom. Člen je povinný získať minimálny počet bodov stanovený a schválený na výročnej členskej schôdzi. Pre rok 2015 to bolo 120 bodov. Tento limit môžu členovia prekročiť o 50%, to znamená max. počet bodov je 180. Body pod nulou a nad 180 sa zbytočne neuvádzajú. Členovi, ktorý nedosiahol minimálny limit, podľa stanov PSGB musí vzniknúť čestné členstvo. V opačnom prípade by výbor a členská schôdza konala proti Stanovám a musel by to riešiť štátny dozor podľa § 38 zákona. Žalobcovia provokačne píšú a hovoria, že výbor ich preradil za čestných členov, alebo že paradoxne z trestu boli preradení za čestných členov.

Bodovanie členov je rozdelené do jednotlivých činností PSGB: osvetová, poľovnícka, strelecká, kynologická a organizačná. Tak sú orientované aj plány, rozpočet a činnosť členov. Každú činnosť riadi príslušný člen výboru, ktorý zabezpečuje potrebné práce, aktivity a za vykonanú činnosť členmi prideluje body podľa bodovacej tabuľky DP. Činnosti neuvedené v tabuľke sú hodnotené porovnaním k podobnej činnosti, ako je uvedené v dodatku č. I DP. Žalobcovia tieto veci dobre poznajú, ale protestujú proti prideleniu negatívnych bodov. Každý člen PSGB má písomne vypracované vyhodnotenie aktivity člena v roku 2015. V tom sú uvedené body podľa bodovacej tabuľky a k nim nie je potrebný komentár. Body za prínos, alebo stratu pre PSGB sú v organizačnej činnosti uvedené s dosť podrobným a vysvetľujúcim popisom. Popis výrokov na pridelenie mínusových bodov je podložený výrokmí, ktoré podali žalobcovia v spoločných vyjadreniach písomne. Výbor sa veľmi zodpovedne zaoberal i jednotlivými výrokmí a negatívne ohodnotil iba znevažovanie, nežiaducu propagáciu PSGB, urážky, vzniknuté straty a podľa toho, že všetko podpísali spoločne bolo hodnotené, ako organizovaný útok. Ani v jednom prípade nebolo negatívne hodnotenie za nejakú kritiku, názor, alebo iný návrh. Žalobcovia nesprávne konali aj v tom, že aj po rozhodnutí kontrolného orgánu v ich neprospech naďalej trvali na svojich názoroch a urážali, ale hlavne znevažovali členov výboru. V spoločnom diskusnom príspevku k riešeniu kritickej situácie uvádzajú, že ustanovujúca schôdza nebola, že niektorí členovia neboli prijatí, že niektorí členovia výboru neboli volení. Nakoniec na ich podnet bol vykonaný k tomu štátny dozor na OÚ v Poprade a tento kontrolný orgán vydal rozhodnutie, že nestalo sa nič nezákonné. Naďalej volajú členov výboru samozvanci aj po tri a pol ročnom trvaní spoločnosti.

Na záver žalovaný argumentoval, že Poľovnícka spoločnosť Gerlach Batizovce a jej výbor je presvedčený, že vyhodnotenie aktivity členov v roku 2015 bolo vykonané zodpovedne a správne. Každý člen dostal toľko bodov, koľko mu patrí. Za výsledok hodnotenia a jeho následky si nesie zodpovednosť každý člen sám. Jedno z poslání hodnotenia aktivity členov je aj výchovný efekt, aby si každý uvedomil, že aj v dobrovoľnej organizácii musí dodržiavať pravidlá, plniť povinnosti a konať v prospech spoločnosti.

Keď z 20 členov PSGB je 14 spokojných a 6 považuje situáciu za kritickú tak má žalovaný dojem, že problém je v tých šiestich (žalobcoch).

3. Rozsudkom zo dňa 29.11.2016, č.k. 1S/9/2016-126, v spojení s opravným uznesením zo dňa 7.2.2017, č.k. 1S/9/2016-154, Krajský súd Prešov žalobe v celom rozsahu vyhovel. Po podanej kasačnej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 16.1.2018, č.k. 4Sžk/19/2017, rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 29.11.2016 v spojení s opravným uznesením zo dňa 7.2.2017 zrušil a z dôvodu nedostatku právomoci Krajského súdu Prešov ako správneho súdu vec postúpil Okresnému súdu Poprad na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Po zrušení veci súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu a listinnými dôkazmi, z čoho zistil tento skutkový stav:

5. Z oznámení o výsledkoch aktivity členov súd zistil, že žalovaný žalobcovi v 1/ rade oznámil, že: „ ... podľa § 5 ods. 5 Stanov PS Gerlach Batizovce členstvo v PS nadobúda platnosť prijatím, na ktoré je potrebné 70% prítomných riadnych členov, podpísaním Stanov PS, zaplatením členského podielu. Výšku členského podielu určí pre každý rok členská schôdza. Čestné členstvo vzniká preradením riadneho člena na vlastnú žiadosť alebo pri neplnení základného limitu povinnosti určeného Domácim poriadkom. Čestného člena môže na vlastnú žiadosť prijať členská schôdza. Čestných členov sa netýka povinne platiť členský podiel. Na základe nesplnenia základného limitu povinnosti v roku 2015 určeného Domácim poriadkom vzniklo žalobcom v 1. až 6. rade členstvo preradením z riadneho členstva k 01.01.2016. Ďalšie pôsobenie v PS Gerlach Batizovce sa bude riadiť podľa §5 ods. 2 a ods. 5 Stanov PS, § 6 PS v bodoch, ktoré sa týkajú čestných členov, Domáci poriadok PS čl. 1 ods. 3 písm. b/, d/, čl. 1 ods. 5.“

Z hodnotenia žalobcu v 1/ rade vyplýva, že tento za poľovnícku činnosť má udelené body - ochranné služby 10 bodov, stavba posedu 20 bodov, odvoz zveri 3 body, objemové krmivo 40 bodov, ochranné vychádzky 28 bodov, organizačná činnosť - jeho činnosť a skutky v hodnotenom období roka 2015 plne korešponujú s jeho názormi vyjadrenými na výročnej členskej schôdzi dňa 27.02.2015 vo svojom diskusnom príspevku, ktorý podal aj písomne, kde (citácia vyjadrení):

1/„Ustanovujúca členská schôdza PSGB a ešte k tomu za účasti zástupcu OPK sa nikdy nekonala. Dňa 15.11.2012 sa konala prvá zakladajúca členská schôdza. Podľa § 5 ods. 5 Stanov sa členstvo v PS nadobúda prijatím. Členská schôdza konštatuje, že uchádzači páni X. T., T., G., Z. sa po podpísaní súhlasu so stanovami stáli riadnymi členmi PS GB. Ani z obsahu zápisnice, ani z obsahu prijatého uznesenia nevyplýva, žeby prvá zakladajúca členská schôdza rozhodla o ich prijatí. To znamená, že k dnešnému dňu prijatí neboli.“

Žalovaný konštatoval, že žalobca v 1/ rade svojim tvrdením znevážil výsledok uznesenia ustanovujúcej schôdze. Toto konkrétne tvrdenie má priamy dopad na narušenie medziľudských vzťahov v PS GB, čo v konečnom dôsledku znamená stratu pre PS GB. Spochybnil (nedbal) na práva a oprávnené záujmy ostatných poľovníkov (členov PS GB) a práva a oprávnené záujmy celej spoločnosti (Etický kódex poľovníka, prijatý uznesením členskej schôdze dňa 17.01.2015 - Uznesenie ČS 5/105, dodatok č. 1/2015 k Domácemu poriadku PS GB), hodnotenie -20 bodov.

Ďalej sa konštatuje, že „svojim tvrdením znevážil výbor PS GB ako jej výkonný orgán. Toto konkrétne tvrdenie má priamy dopad na narušenie medziľudských vzťahov v PS GB, čo v konečnom dôsledku znamená stratu pre PS GB. Spochybnil (nedbal) na práva a oprávnené záujmy ostatných poľovníkov (členov PS GB) a práva a oprávnené záujmy celej spoločnosti (Etický kódex poľovníka, prijatý uznesením členskej schôdze dňa 17.01.2015 - Uznesenie ČS 5/2015, dodatok č. 1/2015 k Domácemu poriadku PS GB), hodnotenie -15 bodov.

Uvedený výrok „Po novej ustanovujúcej schôdzi stiahnuť všetky podania na rôzne orgány Slovenskej republiky, ktoré smerovali proti spoločnosti PS GB. Odvolávajú sa na podpísané tvrdenia „Podania, ktoré smerovali proti PS GB“ znamená, že sa svojim konaním dopustil straty pre PSGB, pretože prispieva k nežiaducej propagácii a polarizácii PSGB, rozvracia jednotu spoločnosti, ktoré sám proklamuje (dodatok č. 1/2015 k Domácemu poriadku PSGB). Potvrdzuje snahu rozbiť PSGB, činnosť vyslovene proti záujmom PSGB a snahu o finančné ujmy, hodnotenie -20 bodov.

Uvedený výrok: „A hoci PS je polovojenská organizácia“. Svojim tvrdením hrubo urazil stranu poľovníckej spoločnosti a zároveň znevážil jej postavenie, pretože PSGB je podľa § 80 ods. 2 zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve a zmene a doplnení niektorých zákonov poľovníckou organizáciou podľa § 32 zákona, čo v konečnom dôsledku znamená stratu pre PSGB, hodnotenie -15 bodov.

Organizované pokusy o zneváženie výboru a celej spoločnosti, snahu o jej zrušenie. Je potrebné brať do úvahy skutočnosť, že svoju činnosť v neprospech PSGB vykonával v priebehu roka 2015 organizovane v skupine 7 členov PSGB. Svoje útoky zameriaval najmä na zneváženie najaktívnejších členov hrubým ohováraním. Pri hlasovaniach na členských schôdzach PS, kde je potrebná 70% väčšina hlasov organizovane zablokoval dôležité rozhodnutia, ktoré musí odsúhlasiť členská schôdza, ako je zmena stanov PS a finančný rozpočet na rok 2015. Výbor s podporou ostatných členov sa s tým vysporiadal, ale pre PS vznikli straty finančné a znehodnotenie bodov v aktivite členov, hodnotenie -20 bodov.

Požiadavka o zvolanie ustanovujúcej členskej schôdze. Jeho požiadavka o zvolanie ustanovujúcej členskej schôdze po 28 mesiacoch trvania bola zamietnutá s odôvodneným vysvetlením. Bola to provokácia, lebo hneď po zamietnutí opísal výbor na viacerých inštitúciách SR pre jeho údajne nedemokratický postup. Vyvolal situáciu v PSGB, ktorá bola riešená štátnym dozorom, ktorý uznal správnosť jeho požiadavky. Výbor sa voči tomu odvolal a Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov rozhodol, že výbor PSGB postupoval logicky a správne. Strata pre PSGB vznikla tým, že do rozhodnutia odvolacieho orgánu minimálne v rámci OPK Poprad, ale určite aj v inštitúciách, ktorým to dal na vedomie, mala PSGB a jej výbor zlé meno. Vznikli nemalé náklady na odvolanie prostredníctvom advokátskej kancelárie, hodnotenie -15 bodov.

Narušovanie medzilidských vzťahov -10 bodov.

Nesplnenie rozhodnutia výboru PS -10 bodov.“

Ďalej toto hodnotenie obsahuje text: „Takmer dvojtretinová väčšina členov PSGB je jednotná vo svojich tvrdeniach, názoroch a siedmi členovia neustále svojimi členmi znevažujú usilovnosť, obetavosť a ochotu konať pre PSGB, čo potvrdzuje proklamácia z ich strany „podania, ktoré smerovali proti PSGB“. Svojim konaním neprospeje k čistému a bezproblémovému chodu spoločnosti, b a čo je zarážajúce, k jeho opaku, tým konfrontuje ostatných členov a zároveň znepríjemňuje schopnosť realizovať sa a byť prospešný pre spoločnosť, preto výbor PSGB pristúpil k výslednému hodnoteniu a aktivity v danej oblasti. Účasť na členských schôdzach +12 bodov, brigády + 8 bodov, spolu priznaných 0 bodov.

6. Rovnaký záver vyplýva aj z hodnotenia žalobcu v 2. rade. Vo vzťahu k žalobcovi v 3. rade je výsledné hodnotenie 5 bodov. Vo vzťahu k žalobcovi v 4. rade výsledné hodnotenie 46 bodov. Žalobca v 5. rade 20 bodov, žalobca v 6. rade 27 bodov, spolu 20 bodov. Rovnako ako vo vzťahu k žalobcovi v 1. rade je uvádzané konanie zneváženia výsledkov uznesenia ustanovujúcej schôdze, zneváženie výboru PSGB, rozvracanie jednoty spoločnosti, urazenie statusu poľovníckej spoločnosti, činnosť v neprospech PSGB vykonával v priebehu roka 2015 organizovane, rovnako platí aj požiadavka o zvolanie ustanovujúcej členskej schôdze po 28 mesiacoch.

7. Zo záznamu o výsledku kontroly štátneho dozoru v poľovníctve z 29.7.2016 Okresným úradom Poprad súd zistil, že kontrolný orgán nezistil u žalovaného konanie v rozpore so svojimi stanovami ani úmyselné vyvíjanie takejto činnosti a nie je dôvod na postup podľa § 38 ods. 3 zákona o poľovníctve, resp. na postup podľa § 78 zákona o poľovníctve.

8. Z odvolaní voči udeleniu mínusových bodov súd zistil, že žalobcovia s hodnotením žalovaného nesúhlasili a namietali, že hodnotenie obsahuje informácie bez ich overenia či možnosti vysvetlenia a žiadali toto hodnotenie zrušiť. Totožne sa žalobcovia vyjadrili aj v rukou písaných poznámkach o hodnotení vypracovanom žalovaným.

9. Z bodu 5.) zápisnice z mimoriadnej členskej schôdze žalovaného zo dňa 17.1.2015 súd zistil, že mimoriadna členská schôdza mala prerokovať zmeny domáceho poriadku PSGB, pričom výbor konštatoval, že návrhmi žalobcov v 2/ a 3/ rade sa nebude zaoberať „lebo znevažujú svojimi výrokmi členov výboru, nazýva ich samozvancami, žiada zmenu stanov a výboru a pod.“ Súčasne však mimoriadna členská schôdza konštatuje, že: „Nevieme, čo to má spoločné so zmenou DP“.

Z bodu 6.) vyplýva hlasovanie o návrhoch s tým, že za zmeny domáceho poriadku bolo 15 hlasov, proti 4 hlasy, za zmeny čestného členstva bolo 15 hlasov, proti 4 hlasy, za výkony členov nešpecifikované v domácom poriadku bolo 15 hlasov, proti 4 hlasy, za celkové hodnotenie členov 16 hlasov, proti 3 hlasy, za zmeny týkajúce sa negatívneho hodnotenia bolo 13 hlasov, proti 6 hlasov. S výnimkou žalobcov v 3/ a 7/ rade sa žalobcovia uvedenej schôdze zúčastnili. Žalobcovi v 7/ rade nebol doručovaná ani pozvánka. Z návrhov zmeny čl. 6 domáceho poriadku prejednanej na mimoriadnej členskej schôdzi vyplýva, že okrem aktivít už domácim poriadkom stanovených bude hodnotený aj prístup k plneniu povinností, ochota, kvalita, prínos a strata a za neplnenie povinností, ktoré nebolo riešené disciplinárne, ale v rámci

aktivity členov bude odpočítaných 1 až 20 bodov ak sa bude jednať o nedostatky riešené výborom a 5 bodov ak nebude dodržaný termín daných úloh. Výsledky hodnotenia budú zverejnené na dohodnutom mieste, kde bude určený aj termín možnosti pripomienkovania a uzávierky vyhodnotenia ročnej aktivity.

10. Z § 3 ods. 10 stanov súd zistil, že žalovaný vydáva domáci poriadok, ktorý upravuje ďalšie práva a povinnosti svojich členov.

Podľa § 5 ods. 5 veta tretia čestné členstvo vzniká preradením čestného člena na vlastnú žiadosť alebo pri neplnení základného limitu povinností určeného domácim poriadkom.

Podľa § 8 ods. 3 písm. g) členská schôdza rozhoduje o všetkých závažných záležitostiach poľovníckej spoločnosti, najmä o zmene stanov a o sťažnostiach alebo odvolaniach členov proti rozhodnutiu výboru poľovníckej spoločnosti alebo dozornej rady.

Podľa § 9 ods. 1 písm. a) je výbor výkonným orgánom poľovníckej spoločnosti a spravuje záležitosti poľovníckej spoločnosti v období medzi členskými schôdzami, zabezpečuje plnenie uznesení členských schôdzí a rozhoduje o všetkých záležitostiach, ktoré nie sú výslovne vyhradené iným orgánom poľovníckej spoločnosti.

Podľa § 13 pri porušení povinností člena poľovníckej spoločnosti pripadá do úvahy disciplinárne (kárne) konanie so stanovenou písomnou formou rozhodnutia, ktoré musí o.i. obsahovať výrok o vine s popisom skutku a označením predpisu, k porušeniu ktorého došlo, presné uvedenie kárneho opatrenia, odôvodnenie so stručným presným a výstižným popisom skutkového stavu a poučenie o opravnom prostriedku. Doručenie rozhodnutia musí byť potvrdené podpisom. Opravným prostriedkom je odvolanie podávané na členskú schôdzu (§ 13 ods. 5), pričom o odvolaní rozhoduje výbor sám alebo ak odvolaniu nevyhovie, vec postúpi členskej schôdzi (ods. 6).

11. Z čl. 1 bod 2 domáceho poriadku súd zistil, že členovia výboru musia plniť zverené povinnosti v súlade s predpismi, podľa uznesení a v požadovanom termíne. V zmysle čl. 6 bod. 2 sú stanovené bodové hodnoty za aktivity v prospech poľovníckej spoločnosti. Domáci poriadok schválený členskou schôdzou 16.3.2013 neobsahoval možnosť či oprávnenie negatívneho bodového hodnotenia.

12. Z oznámenia o hodnotení aktivity členov doručovaného prostredníctvom elektronickej pošty dňa 1.12.2015 súd zistil, že body za aktivitu mali byť zverejnené pri knihe návštev revíru a členovia majú možnosť sa odvolať písomne alebo elektronickou poštou do 14.12.2015. Žalobcovia odvolanie podali, avšak toto bolo výborom odmietnuté.

13. Z výpisu uznesení mimoriadnej členskej schôdzy zo dňa 5.1.2016 súd zistil, že pod č. ČS05/2016 členská schôdza zamietla odvolanie a pripomienkovanie členov N.. T. R., N.. T. I., T. U. aj Y. P. proti výsledkom aktivity členov v roku 2015. Pod č. ČS06/2016 členská schôdza členská schôdza schválila vyhodnotenie aktivity členov za rok 2015. Pod č. ČS07/2016 členská schôdza vzala na vedomie vznik čestného členstva preradením z riadneho členstva podľa § 5 ods. 5 stanov u žalobcov. Pod č. ČS08/2016 členská schôdza uložila výboru povinnosť oznámiť žalobcom preradenie a vznik čestného členstva písomne s popisom ich ďalšieho pôsobenia v poľovníckej spoločnosti.

14. Zistený skutkový stav súd nasledovne právne posúdil:

15. Podľa čl. 29 Ústavy Slovenskej republiky právo slobodne sa združovať sa zaručuje. Každý má právo spolu s inými sa združovať v spolkoch, spoločnostiach alebo iných združeniach.

16. Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 274/2009 na účely tohto zákona sa poľovníckou organizáciou rozumie právnická osoba zriadená podľa tohto zákona, ktorá a) je organizáciou, ktorá nie je založená na účel dosiahnutia zisku, ktorá združuje občanov Slovenskej republiky, ktorí sú držiteľmi poľovných lístkov, a iné fyzické osoby na účel ochrany a presadzovania oprávnených záujmov svojich členov na úseku poľovníctva, b) má sídlo na území Slovenskej republiky, c) je zapísaná v centrálnom registri, ktorý vedie ministerstvo, d) riadi svoju činnosť stanovami, ktoré musia byť v súlade s týmto zákonom a ostatnými, všeobecne záväznými právnymi predpismi.

17. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

18. Podľa § 3 ods. 2 Občianskeho zákonníka fyzické a právnické osoby, štátne orgány a orgány miestnej samosprávy dbajú na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu a porušovaniu práv z občianskoprávných vzťahov a aby sa prípadné rozpory medzi účastníkmi odstránili predovšetkým ich dohodou.

19. Podľa § 4 Občianskeho zákonníka proti tomu, kto právo ohrozí alebo poruší, možno sa domáhať ochrany u orgánu, ktorý je na to povolaný. Ak nie je v zákone ustanovené niečo iné, je týmto orgánom súd.

20. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z.z. dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmysľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia alebo z dôvodu oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti.

21. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z. pri dodržiavaní zásady rovnakého zaobchádzania je potrebné prihliadať aj na dobré mravy na účely rozšírenia ochrany pred diskrimináciou.

22. Podľa § 2a ods. 1 zákona č. 365/2004 Z.z. diskriminácia je priama diskriminácia, nepriama diskriminácia, obťažovanie, sexuálne obťažovanie a neoprávnený postih; diskriminácia je aj pokyn na diskrimináciu a nabádanie na diskrimináciu.

23. Podľa § 2a ods. 2 zákona č. 365/2004 Z.z. priama diskriminácia je konanie alebo opomenutie, pri ktorom sa s osobou zaobchádza menej priaznivo, ako sa zaobchádza, zaobchádzalo alebo by sa mohlo zaobchádzať s inou osobou v porovnateľnej situácii.

24. Podľa § 2a ods. 3 zákona č. 365/2004 Z.z. nepriama diskriminácia je navonok neutrálny predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax, ktoré znevýhodňujú alebo by mohli znevýhodňovať osobu v porovnaní s inou osobou; nepriama diskriminácia nie je, ak takéto predpis, rozhodnutie, pokyn alebo prax sú objektívne odôvodnené sledovaním oprávneného záujmu a sú primerané a nevyhnutné na dosiahnutie takého záujmu.

25. Podľa § 2a ods. 8 zákona č. 365/2004 Z.z. neoprávnený postih je také konanie alebo opomenutie, ktoré je pre osobu, ktorej sa týka, nepriaznivé a priamo súvisí a) s domáhaním sa právnej ochrany pred diskrimináciou vo svojom mene alebo v mene inej osoby alebo b) s podaním svedeckej výpovede, vysvetlenia alebo súvisí s inou účasťou tejto osoby v konaní vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania, c) so sťažnosťou namietajúcou porušenie zásady rovnakého zaobchádzania.

26. Podľa § 2a ods. 9 zákona č. 365/2004 Z.z. diskriminácia právnickej osoby je nedodržanie zásady rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k tejto osobe z dôvodov podľa § 2 ods. 1, ak ide o jej členov, spoločníkov, akcionárov, členov jej orgánov, jej zamestnancov, osôb konajúcich v jej mene alebo osôb, v mene ktorých koná táto právnická osoba.

27. Podľa § 2a ods. 10 zákona č. 365/2004 Z.z. odmietnutie alebo strpenie diskriminácie osobou nemôže žiadnym spôsobom ovplyvniť následné zaobchádzanie s touto osobou alebo správanie sa k tejto osobe alebo byť základom pre rozhodnutie, ktoré sa týka tejto osoby.

28. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z.z. každý je povinný dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v oblasti pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahov, sociálneho zabezpečenia, zdravotnej starostlivosti, poskytovania tovarov a služieb a vo vzdelávaní.

29. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 365/2004 Z.z. pri posudzovaní, či ide o diskrimináciu alebo nie, sa neberie do úvahy, či dôvody, ktoré k nej viedli, vychádzali zo skutočnosti alebo z mylnej domnienky.

30. Podľa čl. 6 ods. 1 C.s.p. strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu,

ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu.

31. Podľa čl. 8 C.s.p. strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podporiť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

32. Súd v sporovom konaní nemá povinnosť ani právo upozorňovať účastníkov na nedostatočné dôkazy, prípadne chýbajúce dôkazy a navrhovať im predloženie takých dôkazov, ktoré dostatočne podporia ich tvrdenia. Takýto postup súdu by bol v rozpore nielen s ustanovením citovaného čl. 8 C.s.p., ale aj so zásadou rovnosti účastníkov konania.

33. Podľa § 215 ods. 1, 2 C.s.p., súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu, ktorý zisťuje procesným postupom podľa cit. zákona. V zmysle týchto ustanovení skutkovým základom súdneho rozhodnutia je súhrn skutkových zistení, ku ktorým súd dospel v priebehu konania. K skutkovým zisteniam súd dospieva vyhodnotením skutkových poznatkov, ktoré získava viacerými spôsobmi, predovšetkým v sporovom konaní dokazovaním.

Civilný sporový proces sa, okrem iného, zásadne riadi princípom dispozičným a prejednacím, princípom kontradiktórnosti, princípom koncentrácie a s ním spojeným princípom formálnej pravdy. V sporovom konaní, ako v danom prípade, žalobca uplatňuje na základe existujúceho právneho vzťahu na súde svoje práva, resp. právom chránené záujmy, vyplývajúce z hmotného práva, vo vzťahu k žalovanému, ktorým sú tieto porušené, resp. ohrozené. Žalovaný v sporovom konaní následne v rámci procesných ustanovení vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku poskytnie rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, na preukázanie ktorých zároveň pripojí listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. navrhne dôkazy.

34. V ustanovení § 185 C.s.p. je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

Pre úspech v sporovom konaní je nevyhnutné, aby strana sporu uniesla svoje dôkazné bremeno, t.j. dokázala pred súdom pravdivosť svojich tvrdení v relevantných hmotnoprávných skutočnostiach, a to prioritne žalobca v podanej žalobe a žalovaný v podanom vyjadrení k žalobe. Za výsledok sporového konania je tak plne zodpovedná sama sporová strana.

35. Zneužitie práva - *abusus iuris* je konanie zdanlivo dovolené, ale usilujúce o nedovolený výsledok napr. šikanózný výkon práva. V tomto smere má súd za to, že konanie žalobcu je voči žalovanému šikanózne a v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy (*bonos mores*) patria k zásadám súkromného práva, bývajú užívané ako kritérium obmedzujúce subjektívne práva v ich obsahu alebo častejšie obmedzujúce výkon subjektívnych práv. Dobré mravy hoci sú zákonným pojmom, a teda majú funkciu normotvornú, nie sú zákonom definované. Ich obsah spočíva vo všeobecne platných normách morálky, pri ktorých je daný všeobecný záujem ich rešpektovania. Posúdenie konkrétneho obsahu pojmu dobré mravy patrí vždy od prípadu k prípadu.

Z hľadiska posúdenia oprávnenosti a odôvodnenosti žalobného návrhu je nevyhnutné, aby sa tento posúdil aj z hľadiska zásad občianskoprávných vzťahov - základného a zásadného interpretačného pravidla obsiahnutého v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého „výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi“. Subjekt vykonávajúci právo musí jeho výkon realizovať v súlade so zákonom, jeho realizácia musí byť primeraná s ohľadom na cieľ, ktorý má byť dosiahnutý, t. j. nesmie ísť o šikanózný výkon práva a musí byť v súlade s dobrými mravmi (napr. uznesenie najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 4/2014).

36. Povinnosťou súdu je v prejednávaných prípadoch postupovať v súlade so zásadou spravodlivosti. Pri rozhodovaní je nevyhnutnosťou rešpektovanie základných princípov C.s.p. o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (sp. zn. IV.ÚS 252/04) a

rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkou a právnymi názormi (sp. zn. I. ÚS 50/04).

37. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že konanie žalovaného bolo voči žalobcom v rozpore s dobrými mravmi.

Od času doručenia oznámenia žalobcom v 1/ až 6/ rade im už nebol umožnený výkon práv riadneho člena vyplývajúci zo stanov žalovaného, predovšetkým § 6 ods. 1 stanov, ale len výkon práv čestného člena vyplývajúcich z čl. 5 ods. 2 stanov, pričom členstvo v PS môže byť riadne a čestné. Riadni členovia majú právo voliť a zúčastňovať sa hlasovania s hlasom rozhodujúcim, majú všetky práva a povinnosti vyplývajúce z práva poľovníctva a organizačných predpisov PS. Čestné členstvo je bez záväzných povinností a má obmedzené práva, konkrétna úprava povinnosti a práv je uvedená v Domácom poriadku. Z materiálov predložených žalovaným vyplýva, že na mimoriadnej členskej schôdzi žalovaného zo dňa 17.1.2015 bol schválený Dodatok č. 1/2015 platný od 17.1.2015 k Domácomu poriadku PSGB a do článku 1 ods. 3 sa vložil text: „...písm. c/ členovi, ktorý bol preradený za čestného člena podľa § 5 ods. 5 Stanov PSGB, riadne členstvo nezaniká, iba sa pozastavuje na dobu minimálne jeden rok a zostáva mu nárok na členský podiel z majetku PS. Členský podiel mu bude vydaný iba na vlastnú žiadosť o ukončení riadneho členstva. Písm. d/ na návrat čestného členstva za riadneho člena je potrebná samostatná písomná žiadosť. Návrat schvaľuje členská schôdza na návrh výboru.“ Čl. 6 bol novelizovaný novým odsekom 3 v znení: „Výkony členov, ktorí nie sú uvedené v čl. 5 ods. 2 Domáceho poriadku PSGB a prácu alebo činnosť vyžadoval výbor PS, budú hodnotené podľa skutočnej hodnoty času alebo porovnaním podobným činnostiam“, bol vložený nový odsek 4 s textom: „Okrem menovaných činností bude hodnotený aj prístup k plneniu povinnosti, ochota, kvalita, jeho prínos alebo strata pre PS. Pre toto hodnotenie neplatí článok 6 ods. 1 písm. e/ Domáceho poriadku.“ Ďalej bol vložený nový odsek 5: „Za neplnenie povinností, ktoré nebolo riešené disciplinárne, ale v rámci aktivity členov budú odpočítané príslušné body, nedostatok riešený výborom PS 1 ks -1 až -20 bodov, nedodržanie termínov daných úloh 1 ks -5 bodov“, vložený bol odsek 6, podľa ktorého „výsledky hodnotenia budú zverejnené na dohodnutom mieste, kde bude určený aj termín možnosti pripomienkovania a uzávierky vyhodnotenia ročnej aktivity.“ Tieto zmeny žalovaný realizoval po tom, ako žalobcov už v roku 2014 preradil za čestných členov. Následne sa stali riadnymi členmi a žalovaný svoj diskriminačný postup opakovane. Ak teda žalobcovia namietajú, že postupom žalovaného došlo k porušeniu základných zásad spravodlivosti, k odňatiu práva vyjadriť sa k veci, a že žalovaný rozhodol vo veci na základe nedostatočne zisteného stavu veci, súd sa s týmito námietkami stotožňuje. Aj keď podkladom pre prijatie uznesení napadnutých žalobou č. 6, 7 a 8 bolo hodnotenie, je treba predovšetkým poukázať na to, že zo stanov žalovaného a ani domáceho poriadku uvedený postup nevyplýva a dodatok č. 1 obsahuje vágne pojmy bez ich konkrétneho obsahu, teda nemožno jednoznačne určiť, čo pod jednotlivé pojmy treba subsumovať.

38. Z predloženého administratívneho spisu tak, ako namietajú žalobcovia v 1. až 6. rade, nevyplýva, žeby výbor žalovaného žalobcom v 1. až 6. rade ukladal nejaké povinnosti a žalobcovia mali právo vyjadriť sa na členskej schôdzi konanej dňa 5.1.2016 k bodovému hodnoteniu, ktoré bolo podkladom pre vydanie napadnutých uznesení. Teda povinnosťou žalovaného bolo týchto členov na rokovanie členskej schôdze predvolať a podrobne ich k veci vypočuť. Navyše štatutárny zástupca vo svojom vyjadrení uviedol, že inštitút disciplinárneho konania žalovaný nevyužíva a nedáva teda žiadnemu členovi možnosť prieskumu rozhodnutia výboru preskúmať a súčasne uznal, že žiadnemu inému členovi negatívne hodnotenie nebolo dané, nakoľko na to nebol dôvod.

39. Žalobou napadnuté uznesenia nemajú formálne náležitosti rozhodnutia avšak aj pre postup žalovaného platí predovšetkým zásada spravodlivosti. Možnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia a spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, vyjadruje predovšetkým spravodlivý nárok, aby osoba, o ktorej statuse, právach či povinnostiach či ich porušení sa jedná, mala možnosť sa k prejednávanej záležitosti vyjadriť bez akejkoľvek diskriminácie, a to zvlášť za predpokladu, že sa jedná o dobrovoľné členstvo v združení či záujmovej organizácii. Toto právo sa vzťahuje na všetky dôkazné prostriedky a to nielen pokiaľ ide o ich hodnovernosť, ale aj pokiaľ ide o výber alebo spôsob ich uplatnenia. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že žalobcovia v 1/ až 6/ rade sa na znak solidarity so žalobcom v 7/ rade rokovania členskej schôdze žalovaného nezúčastnili. Táto procesná situácia však nezbavila žalovaného povinnosti účastníkov, o ktorých konal, predvolať, oznámiť im predmet konania, dať im možnosť sa k veci vyjadriť atď. Opačný postup sa javí byť diskriminačným a nemožno mu priznať právnu ochranu.

40. Ospravedlnením postupu žalovaného nemôže byť tá skutočnosť, že členská schôdza rozhodla tak, že preradila žalobcov v 1/ až 6/ rade vzhľadom na základe nehodnoverného hodnotenia činnosti žalobcov v 1/ až 6/ rade za rok 2015 za situácie nekonkretizovania udelenia mínusových bodov, podľa názoru žalobcov za kritiku, podľa názoru žalovaného za rozbíjačskú činnosť, bez objektívneho podkladu pre prijatie takýchto uznesení.

41. Zo zisteného skutkového stavu a s odkazom na ustanovenia zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve súd viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby dospel k záveru, že v postupe žalovaného, teda žalovaného došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o zákaze diskriminácie, preto napadnuté uznesenia zrušil.

42. Žalobca v 7/ rade dňa 29.11.2016 vzal žalobu späť, preto súd podľa § 145 ods. 1, ods. 2 C.s.p. konanie o tomto nároku zastavil.

43. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 C.s.p. a v konaní úspešným žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.